

1. Na koji način planirate smanjiti stopu nezaposlenosti?

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

Smatram da je apsolutno nemoguće stvarno i trajno (a ne privremeno, prividno i ekonomski neodrživo) smanjiti stopu nezaposlenosti bez istinskog oživljavanja gotovo mrtve banjalučke privrede, posebno njenog proizvodnog sektora i stvaranja pretpostavki za njen budući kontinuirani razvoj. Zato će ovo biti prioritet svih prioriteta i daleko najdominantniji dio svih mojih angažovanja u ulozi gradonačelnika Banjaluke.

Problem oživljavanja privrede i zapošljavanja novih radnika daleko je teži i daleko kompleksniji od onog kako ga vide i kako tvrde da će ga riješiti skoro svi moji protivkandidati za funkciju gradonačelnika. Moj program rješavanja ovog problema ne svodi se na davanje raznih vrsta subvencija i podsticaja poslodavcima da otvaraju nova radna mjesta, jer bi to značilo prihvatanje teze da država (Grad) ima para, a poslodavci imaju posla, te da ih samo treba novčano stimulirati da zaposle još radnika. Moj program čini niz konzistentnih mjera, koje sve zajedno trebaju dovesti do željenog i spasonosnog cilja. Temeljem ličnih stručnih znanja i bogatog iskustva spreman sam tvrditi da drugi realni i djelotvorni put gotovo i ne postoji.

Najkraće prikazano, te mjere (funkcionalno i dinamički uvezane) su sljedeće:

- izmjena zakonskog okvira, kako bi se lokalnoj zajednici dale veće ingerencije da se stara o onome od čega njeni građani žive – dakle, o svim privrednim subjektima lokalne zajednice;

- konkretne vrste pomoći konkretnim preduzećima koja u postojećim uslovima relativno uspješno posluju, kako bi se ona dodatno stabilizovala, učvrstila svoju poziciju na tržištu, postala stabilan oslonac budžetskih prihoda i svojim razvojem stabilizovala i povukla u razvoj niz drugih sitnijih privrednih subjekata (zanatskih radnji, i sl);

- konkretna vrsta pomoći konkretnim preduzećima koja se nalaze u teškoćama, kako bi te teškoće bile prevaziđene, izbjegnuto njihovo gašenje i opasnost od otpuštanja sada zaposlenih radnika, te kako bi se i ona priknjučila onoj kategoriji stabilnih i perspektivnih privrednih subjekata;

- stvaranje povoljnijeg zakonskog okvira i poslovnog ambijenta za rad zanatskih, trgovinskih, ugostiteljskih i drugih radnji i malih privrednih subjekata koji se bave raznim vidovima sitnih uslužnih i drugih djelatnosti (pojednostavljenje administrativno-tehničkih uslova za njihovo osnivanje, pojednostavljenje knjigovodstevnih i drugih evidencija njihovog poslovanja, solobađanje od raznih komunalnih taksi i drugih nameta, obezbjeđenje poverljivih kredita za obrtna sredstva, pa sve do djelimičnog ili potpunog oslobađanja od poreza na dobit i drugih poreza i doprinosa u određenom vremenskom intervalu – kako bi se i ovi mali privredni subjekti, koji najčešće posluju kao male porodične firme, omasovile i stabilizovale u svom poslovanju, te kao takve postale dio zdravog tkiva banjalučke privrede);

- stvaranje povoljnijeg zakonskog okvira (bolje rečeno, uklanjanje raznoraznih vještačkih esnafskih barijera) za otvaranje advokatskih i notarskih kancelarija, kao i agencija za razne vrste intelektualnih usluga (posredničke, konsultantske, prevodilačke, i sl.), jer u ovoj oblasti već postoji objektivni prostor za zapošljavanje možda i nekoliko stotina pravnika, ekonomista i stručnjaka drugih profila i na taj način rješavanje materijalnog položaja bar hiljadu građana Bana Luke.

Sljedeći koraci, koji bi trebalo da budu u što manjoj distanci od napred navedenih prioriteta i mjera stabilizacije postojećih privrednih kapaciteta i stabilizacije i blagog pozitivnog iskoraka u sektoru zaposlenosti (sve kao preduslova stabilizacije i budžetskih prihoda kao osnove sigurnog alimentiranja niza socijalnih potreba) su:

- oživljavanje proizvodnje ili izgradnja novih proizvodnih kapaciteta umjesto preduzeća u kojima je proizvodnja ugašena iz špekulativnih razloga („Mljekara“, „Fruktona“, i dr), što je moguće postići definisanjem u Urbanističkom planu zabrane gradnje na ovakvim lokacijama stambenih i stambeno-poslovnih objekata, propisivanjem obaveze uklanjanja objekata ovakvih firmi ukoliko se u njima u određenom roku ponovo ne pokrene proizvodnja, i sl.;

- restruktuiranje devastiranih, a još neprivatizovanih, državnih preduzeća kroz iznalaženje strateškog partnera za obnovu iste proizvodnje ili pokretanje novih proizvodnih programa u postojećim objektima (

dijelovi „Unis HVT“, „Incela“, „R. Čajaveca“, i dr.), pri čemu se za strateške partnere moraju obezbijediti stvarno stimulatívne mjere (ustupanje postojećih objekata i zemljišta na korištenje bez naknade na deset ili više godina, i sl.) i uz obavezu da Grad, ukoliko u relativno kratkom roku ne nađe strateškog partnera, mora ući u direktnu investiciju angažovanjem sopstvenih sredstava na atraktivnim programima, jer je najveća šteta ukoliko ovakvi privredni kapaciteti stoje neiskorišteni i dalje propadaju;

- izgradnja novih proizvodnih kapaciteta zasnovanih na raspoloživim atraktivnim prirodnim resursima za koje se relativno lako mogu pronaći investitori (građevinski kamen u Ljubačevu i Vrbanji, termomineralna voda u S. Toplicama, ciglarska glina na Tunjicama, mini hidrocentrale na Vrbasu i Vrbanji, i dr.);

- izgradnja poslovno-industrijske zone za Grinfeld-investicije, opet uz opredjeljenje da se potencijalnim investitorima daju veoma povoljni uslovi u smislu ustupanja zemljišta bez naknade na rok od deset i više godina i uz mogućnost da im se nakon nekog vremena takvo zemljište prenese u trajno vlasništvo (što ne bi bilo neopravdano, jer bi u međuvremenu, kroz poreze i doprinose isto višestruko otplatili);

- afirmacija, konkretizacija i efektuiranje javno-privatnog partnerstva u određenim uslužnim oblastima u kojima postoji evidentna potražnja i u kojima Banjaluka raspolaže značajnim kadrovskim i drugim resursima (zdravstvene usluge na profitabilnoj osnovi, prvenstveno za inostrane korisnike: stomatološke usluge, estetska hirurgija, terapijske usluge, gerijatrijski centri, sportsko-rekreativni kampovi, i sl.);

- podsticanje poljoprivredne proizvodnje na selu, uz rješavanje dva ključna problema koji na istu utiču: (1) uvezivanje proizvođača iz ruralnog dijela lokalne zajednice sa trgovcima i prerađivačima poljoprivrednih proizvoda u urbanom dijelu, kako bi se obezbijedio siguran plasman onog što se u ruralnom dijelu proizvede i (2) subvencionisanje ili potpuno plaćanje iz budžetskih sredstava osiguranja svih poljoprivrednih proizvođača od svih elementarnih nepogoda (što je u Banjoj Luci, s obzirom na proporciju urbanog i ruralnog dijela, apsolutno izvodljivo i isplativo).

Sve naprijed navedene mjere trebalo bi da prati i restrukturisanje Gradske razvojne agencije, izmjena zakonskog okvira kako bi se destimulisale neproizvodne, a stimulisale proizvodne investicije, te osnivanje nove domaće (Banjalučke) banke, kao organizacije za prikupljanje slobodnih investicionih sredstava i trajnu finansijsku podršku funkcionisanju i kontinuiranom razvoju banjalučke privrede.

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Smanjenje stope nezaposlenosti je jedan od problema jednak problemu visine naknade za rad i dužine radnog vremena, gde se dešavaju velike nepravilnosti usled nezainteresovanosti i nerada sindikalne organizacije.

Voljom dosadašnje političke scene Banjaluka se pretvara u administrativni centar. Svaki oblik proizvodnje se guši i dislocira sa užeg područja grada. Na taj način vladajuća struktura ima namjeru „očistiti grad od nepoželjnih. Da pojasnim, novi „poredak“ koji nastoje uspostaviti novopečeni političari i tajkuni koji stoje iza njihovog političkog rada ne samo u gradu nego i u cijelom regionu ne trpi u svojoj blizini radničku tj. srednju klasu ukoliko nije potlačenog tj. robovskog statusa. Na osnovu nepravilno provedene privatizacije preduzeća sistematski je uništen svaki oblik proizvodnje u Banjoj Luci. Prilikom privatizacije maksimalno su zanemareni pravi vlasnici tih preduzeća a to su prvenstveno radnici koji su cijeli radni vijek ulagali u ta preduzeća i oni koji su najzaslužniji za to što su ti resursi ostali unutar granica Republike Srpske, a to su borci.

Nakon provedene privatizacije organi državne i lokalne uprave odustali su, iz njima znanih razloga, od kontrole dogovorenih uslova privatizacije. To bi trebalo da dovede u pitanje i samu privatizaciju uz obaveznu krivičnu odgovornost nadležnih kontrolnih organa.

Rješenje problema:

Siguran sam da dosadašnje laži oko ulaska stranog kapitala građani Banjaluke više ne mogu prihvatati kao realnost.

Revizijom svih loše realizovanih tj. nerealizovanih projekata i same privatizacije te materijalnom i krivičnom odgovornosti odgovornih za nepravilnosti u privatizaciji došlo bi se do prvih rezultata u rješavanju problema.

Pojačanom kontrolom organa lokalne uprave tj. pravilnim usmjeravanjem novčanih sredstava budžeta grada Banjaluka u projekte koji neće biti kvazi-projekti za skretanje uloženi sredstava građana Banjaluke u džepove političara i njihovih poslušnika (kao do sad) sistematski bi dolazilo do smanjenja stope nezaposlenosti. Pojačane kontrole bi sadržale krivičnu i materijalnu odgovornost kako organa lokalne uprave tako i realizatora promašenog projekta.

Bitna je veoma i kontrola rada sindikalne organizacije koja mora biti u zaštiti prava radnika, a ne uz mizerne novčane naknade u zaštiti tajkuna kao do sada.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Zapošljavanje je dugoročan posao i kroz master plan za pokretanje privrede on se može veoma kvalitetno provesti u Banjaluci. To predviđa da na 500 adresa pošaljemo strukturu kvaliteta radne snage u Banjaluci, njen kvalitet i cijenu. Kroz master plan ćemo ponuditi i besplatne lokacije za proizvodne pogone i markiranu cijenu struje u proizvodnji koja je oko 6 puta manja nego u Evropi.

Kratkoročno je potrebno:

-zaposliti visoko kvalitetne kadrove u Gradsku razvojnu agenciju i gradsku administraciju (arhitekta, promoteri projekta EU i sl.);

-koristiti model da se istovremeno kroz uštedu u budžetu Grada zaposle i određeni stručnjaci: npr. da se za dio sredstava koja su budžetom Grada namijenjena za nadoknadu preduzećima koja održavaju zelene površine u Gradu, izvrši nabavka neophodnih mašina i alata i da se formira odsjek za parkove i zelenilo u Administrativnoj službi grada Banjaluka, u kojem bi se zaposlilo oko 50 radnika. Slično se može primijeniti i na poslovima održavanja higijene.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini grada

Politikom zapošljavanja trebala bi se baviti Vlada RS, a Grad Banjaluka može smanjiti stopu nezaposlenosti na sljedeći način: boljom organizacijom rada, saradnjom između ministarstva, privrede, banaka itd. Banjaluka je nekad bila jako industrijsko središte sa jakom industrijom koja je pokretala ovaj grad, međutim to više nije i nemoguće je očekivati osnaživanje Čajevca, Jelšingrada i dr, ali se može stvoriti nova industrija zasnovana na znanju i novim tehnologijama. Kreativna Industrija zasnovana na ljudskom kapitalu i kreativnosti mogla bi u nekom procentu smanjiti nezaposlenost, jer Banjaluka ima dosta kreativnih i stručnih ljudi.

2. Na koji način planirate unaprijediti kvalitet i transparentnost rada Gradske razvojne agencije i Centra za razvoj i unapređenje sela?

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

Uz nužnu napomenu da bi mi za cjelovit odgovor na ovo pitanje bile potrebne i informacije kojim u ovom momentu ne raspolažem, smatram da je neophodno restruktuisanje Gradske razvojne agencije prvenstveno u dva pravca. Prvo, agencija ne smije po svojoj kadrovskoj strukturi biti činovnička organizacija, niti u svom radu imati formalno-birokratski pristup razvojnoj problematici Grada. Ona se ne treba baviti teoretisanjem, čime se uglavnom do sada bavila uz ogromnu potrošnju i vremena i finansijskih sredstava. Izradu konkretnih studija razvoja pojedinih oblasti treba povjeriti putem javnog

tendera određenim institutima, jer će se time ti poslovi završiti u jasno definisanim rokovima i uz obligacionu odgovornost za kvallitet takvih dokumenata. Gradska razvojna gencija mora, kroz razne forme angažovanja, okupiti sve naučne, stručne i menadžerske potencijale Banjaluke sa ciljem njihovog stavljanja u funkciju istinske operativne podrške razvoju Grada. Primjera radi, Investiciono-razvojna banka Republike Srpske raspolaže znatnim neangažovanim sredstvima, koja su imobilisana zbog nedostatka kvalitetnih programa, koje bi mogla kreditno podržati. Što je još žalosnije, ta sredstva se nalaze na računima stranih banaka, koje ih plasiraju u kratkoročne kredite stanovništvu i našim parama ostvaruju i u inostranstvo odlijevaju značajan profit. Ova agencija treba da u svakom momentu ima gotovih kvalitetnih programa, koji su zanimljivi sa stanovišta ukupnog privrednog razvoja Grada. Ona takve programe treba da nudi svim subjektima koji su spremni da ulože svoja sopstvena sredstva, uključujući i ona koja mogu povući od IRB-a. Naravno, neki od ovih programa mogli bi biti realizovani i kroz formu javno-privatnog partnerstva, s tim što bi se takvi programi potencijalnim suinvestitorima nudili isključivo putem tendera. Drugo, kada je u pitanju restruktuisanje Gradske razvojne agencije, smatram neophodnim krajnje odgovorno preispitati optimalnost rješenja da pored Gradske razvojne agencije postoji i druga, u vidu sadašnjeg Centra za razvoj i unapređenje sela. Banjaluka je lokalna zajednica u kojoj je urbani dio po svakom vrijednosnom parametru dominantan u odnosu na ruralni. Dominantan je i u političkom smislu, prvenstveno po broju odbornika u Skupštini grada, gdje se donose sve ključne odluke. Smatram da razvojni programi i ruralnog i urbanog dijela Grada moraju biti jednako politički tretirani, a sa stručnog stanovišta komplementarni i sinhronizovani. To sada nije slučaj, i to se vjerovatno i ne može obezbijediti ako na suštinski istoj problematici (razvojnoj problematici iste lokalne zajednice) ne radi ista institucija. Razdvajanje problema, koji u suštini predstavlja jedinstvenu cjelinu, u konačnici vodi nejednakom tretmanu jednog ili drugog dijela, neusklađenosti razvoja i sve većem jazu između kvaliteta života građana u urbanom i ruralnom dijelu lokalne zajednice.

A što se tiče unapređenja transparentnosti – taj segment će biti apsolutno kvalitetno riješen kroz niz mjera kojim namjavam obezbijediti potpunu transparentnost rada svih struktura gradske vlasti, počevši od Gradonačelnika i organizacionih dijelova Administrativne službe grada, do direktora i službi u svim komunalnim i drugim javnim preduzećima u ingerenciji grada. (Primjera radi: pokušaću da se za zamjenika gradonačelnika imenuje predstavnik opozicije ili ličnost apsolutno prihvatljiva i za opoziciju; da u svim komisijama za javne nabavke budu i predstavnici opozicije; da se dogradi zakonski okvir i za neizvršavanje obaveza iz Zakona o slobodi pristupa informacijama propišu stroge sankcije, itd).

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Izmjenom kompletne upravljačke strukture i javnim prikazom rada Gradske razvojne agencije i Centra za razvoj i unapređenja sela te kvalitetnom kontrolom prikazanih rezultata, već u prvim danima primjene ovakvog koncepta bile bi vidne promjene na bolje.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Razvojna agencija će biti agencija za promociju investicija i razvoj grada i imaće konsultatne iz evropskih zemalja čiji će rad biti vrednovan u skladu sa privučenim i ostvarenim projektima. U agenciji će raditi visokoobrazovani mladi kadar, a domaće konsultatne će činiti oko 40 inženjera iz bivših privrednih giganata iz Banjaluke.

Centar za selo bi u skladu sa naukom projektovao podsticaje sa mogućnošću poljoprivredne proizvodnje i tako, a ne po partijskoj liniji, davao novac. Dobili bismo mnogo plastenika, pčelara, proizvođača zdrave hrane i otkupne stanice i hladnjače čime bismo pokrenuli opstanak mladih u ruralnim sredinama i stimulisali poljoprivrednu proizvodnju umjesto dosadašnje demagogije.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini grada

Postavljanjem stručnih ljudi na rukovodeća mjesta u pomenutim agencijama.

3. Na koji način ćete unaprijediti neposredno učešće građana u lokalnoj samoupravi?
Statutom Grada su definisani različiti oblici učešća građana u lokalnoj samoupravi (referendum, zbor građana, građanska inicijativa, mjesna zajednica, javna rasprava, paneli građana, sati građana u Skupštini grada i drugi oblici).

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

Smatram da i sada postoje široko postavnjeni pravni okviri za veoma kvalitetno neposredno učešće građana u lokalnoj samoupravi. Problem je u deformaciji svijesti i bahatom ponašanju sadašnje vlasti, koja svjesno ignoriše sve te pravne institute, te mišljenja, volju i zahtjeve građana. Ja ću sistemski spriječiti takva ponašanja dogradnjom zakonskog i statutarnog okvira u tom smislu da se za odlučivanje o određenim pitanjima propiše ne samo mogućnost nego i obaveza održavanja referenduma, zbora građana i drugih oblika konsultacije i verifikacije volje građana, te sankcije za sve one koji se o propisane obaveze ogluše i pravne posljedice ukoliko se volja građana ignoriše (apsolutna ništavost odluka, i sl.).

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Srž problema je što su u lokalnoj samoupravi angažovani stranački poslušnici koji imaju partijske zadatke provlačenja sumnjivih projekata, te odbacivanje potrebnih projekata, koji nisu na korist vladajućim političkim liderima. Primjer: most u naselju Derviši koji vodi u privatno preduzeće, a tridesetak metara desno prolazi stara gradiška cesta čiji most preko Široke Rijeke nema adekvatnu pješačku ni biciklističku stazu.

Rješenje je u prvom redu uključivanjem u rad mjesnih zajednica svih, u prvom redu nekorumpiranih, poštenih i umnih članova lokalne zajednice, bez obzira na stranačku pripadnost, jer upravo je to destabilizirajući faktor u radu svake lokalne samouprave.

Razmišljajući o ovom pitanju zaključak bi se mogao izvesti i ovako: ukoliko lokalna uprava ima sluha za potrebe lokalne zajednice i pravilno radi i raspoređuje sredstva iz budžeta, lokalna zajednica kao organizovani oblik samouprave bi vremenom izgubila smisao postojanja.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Reorganizovanjem uprave kroz odsjek za planski razvoj mjesnih zajednica koje bi bile uključene u rad Administrativne službe i sekretarijata i bile prisutne sa projektima i problemima na sjednicama i tokom pripreme materijala, a ne samo kroz podnošenje inicijativa preko papira. Predstavnici mjesnih zajednica bi učestvovali u kreiranju budžeta, a ne bili samo predlagači i shodno tome bili učesnici u razvoju projekata u gradu.

Pored toga organizovali bi mjesečne sjednice Gradonačelnika sa predstavnicima građana, udruženja i mjesnih zajednica kako bi ovaj proces bio nadgledan i podržan.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini grada

Podsticati i promovisati različite oblike građanskog aktivizma, animirati građane i upoznati ih sa mehanizmima koji su im na raspolaganju, raditi na jačanju svijesti predstavnika lokalnih vlasti da neposredno učešće građana tretiraju kao pozitivan korektivni faktor u vršenju vlasti, kao i ohrabrivati organizacije civilnog društva da se ovom temom intenzivnije bave, uvesti u srednje škole obavezan predmet "Civilno društvo".

4. Na koji način planirate da unaprijedite rad mjesnih zajednica? Da li i na koji način planirate promijeniti nadležnosti mjesnih zajednica?

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

U ulozi Gradonačelnika pitanju funkcionisanja mjesnih zajednica namjeravam posvetiti izuzetno veliku pažnju, a za konkretna i cjelovita konačna rješenja biće mi potrebno daleko više informacija o konkretnoj problematici nego što ih imam u ulozi kandidata za Gradonačelnika. Ono što bih u ovoj poziciji mogao da kažem na konkretnu temu jeste to da ću preispitati kompletnu i teritorijalnu organizaciju i funkcionalnu cjelovitost i političko-pravne kompetencije mjesnih zajednica. Ovo posebno iz razloga što sama činjenica da je Banjaluka veoma velika lokalna zajednica, da ima status Grada, a da u svom sastavu nema opština – vjerovatno praktično uzrokuje nužnost davanja mjesnim zajednicama daleko većih kompetencija nego što ih sada imaju, a vrlo vjerovatno i njihovo okrupnjavanje kako bi se razvijale u urbanističkom i svakom drugom smislu kao cjelovite i po mnogim elementima samoodržive političko-teritorijalne organizacije, sa svim sadržajima potrebnim za kvalitetan svakodnevni život građana (Konkretno, smatram da svaka mora imati svoj centar u vidu manjeg ili većeg trga, odgovarajuća izdvojena odjeljenja Administrativne službe grada, ambulantu opšte medicine, poštu, park, održene sportske terene, škole, i sl. uz neprikosnoven urbanistički princip da svaka značajnija saobraćajnica mora imati drvored i svaka ulica trotoar...). Najbitnije na čemu ću insistirati jeste da se značajne odluke Skupštine grada i Administrativne službe ne mogu donositi bez referenduma ili pribavljenog mišljenja konkretne mjesne zajednice (primjer: donošenje i izmjene urbanističkih planova), te da organi mjesnih zajednica ne smiju biti pod bilo kakvim političkim uticajima organa Gradske uprave. Ta samostalnost se može obezbijediti izmjenom sadašnjeg načina izbora tih organa, tako da bi se oni birali većinskom vonjom građana konkretne mjesne zajednice i to kroz odgovarajuće oblike neposrednog tajnog izjašnjavanja.

Da li će sve naprijed rečeno uslovnjavati i davanje mjesnim zajednicama svojstva pravnog lica u svim ili određenim oblicima pravnog prometa, u ovom momentu se ne bih mogao odgovorno izjasniti.

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Unapređenje i provjeru načina rada mjesnih zajednica moguće je jedino nepristrasnim anketama u lokalnim zajednicama koje bi provodila nekorumpirana lokalna uprava.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Veoma jednostavnim rezom i odlukom da se novac prikupljen od taksi komunalnih naknada građevinskih dozvola i sl. troši u dvotrećinskom obliku u mjesnim zajednicama iz kojih bi bio uplaćen, a jedna trećina za ruralne dijelove i kapitalne projekte. Tako bi se na primjer u mjesnim zajednicama Lauš i Stračevica svake godine investiralo preko 5 miliona KM, i taj novac bi se rasporedio u Savjetu mjesne zajednice koja bi kreirala projekte. Tako bi se vratio život u mjesne zajednice i napravila osnova za plan budućih opština u Banjaluci radi ravnomyernog razvoja Grada. Gradonačelnik bi izgubio arbitralnu ulogu i postao sluga građana.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini Grada

Mjesne zajednice bi morale biti mehanizam putem kojeg se građani aktivno uključuju u procese donošenja odluka na lokalnom nivou, međutim zakonska legislativa o lokalnoj samoupravi ne predviđa formiranje mjesnih zajednica kao obavezu. Poseban akcenat treba staviti na izbor rukovodstva mjesnih zajednica, učešće građana putem mjesnih zajednica u donošenju krucijalnih odluka u opštinama, poput donošenja opštinskog budžeta, korištenju sredstava iz raznih fondova te u oblastima planiranja, edukacije, kreiranja projekata, informisanja i izvještavanja između opštine, mjesnih zajednica i građana. Cilj je učiniti mjesne zajednice funkcionalnijim ustanovama kako bi ih građani mogli koristiti u svrhe zbog čega su iste i uspostavljene.

5. Na koji način planirate poboljšati kvalitet i obezbijediti nižu cijenu grijanja?

Različiti dijelovi grada imaju različit kvalitet snabdijevanja toplotnom energijom. Građani su veoma nezadovoljni cijenom grijanja koja je previsoka i pored novčanih sredstava koja se u budžetu Grada izdvajaju za Toplanu.

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

Problem je kompleksan, traži cjelovit pristup cjelovitom pitanju rješavanja problema grijanja u čitavoj Banjaluci (dakle, i u dijelovima koji sada nisu u sistemu centralnog grijanja). Kao Gradonačelnik tom problemu imam namjeru pristupiti upravo tako, tj. cjelovito. To podrazumijeva značajno proširenje postojećih kapaciteta i, vrlo vjerovatno, izbor drugog osnovnog energenta, tako da bi te dvije komponente svakako dovele i do poboljšanja kvaliteta i sniženja sadašnje cijene, koja je nesumnjivo izuzetno visoka. Međutim, ono urgentno što namjeravam preduzeti i što je kao takvo i ugrađeno u moj postojeći Program, jeste da se razriješi postojeći disbalans u distribuciji toplotne energije iz Toplane. Tu se radi o dugo prisutnom i neriješavanom tehničkom problemu, koji uslovljava da se u neke dijelove grada, u neke ulice ili zgrade isporučuje enormna (dakle, suvišna i nepotrebna), a u druge minorna (dakle nedovoljna) količina toplotne energije. Sem toga, javna je tajna da postoje i mnogi objekti u Banjaluci, koji su ilegalno priključeni na gradsku toplovodnu mrežu i koji uopšte ne plaćaju utrošak tako korišćene toplotne energije, te ću se urgentno angažovati da se takvi korisnici otkriju, skinu sa toplovodne mreže, a oni koji su takve stvari omogućili procesuiraju i kazne. Istovremeno, smatram nužnim da se preispitaju svi aranžmani sa privatnom firmom koja Toplanu snabdijeva industrijskom vodom, jer postoje informacije da se ovde radi o neopravdano skupim aranžmanima. A što se tiče urgentnog djelovanja na sniženje ukupne cijene grijanja, siguran sam da će to biti logična posljedica naprijed pomenutih mjera, ali i svih mjera koje imam namjeru sprovesti u okviru restruktuisanja svih komunalnih preduzeća. Ova preduzeća imaju monopol i u takvoj svojoj poziciji su se gotovo uljuljkala, ne vodeći više računa o stvarno potrebnom broju zaposlenih, o stvarno potrebnim troškovima svog poslovanja, pa i o realnosti plata i drugih ličnih primanja. Kada se sve to dovede u red, kada se smanji vozni park, kada se direktorima ukine i pravo na ličnog vozača, kada se smanji plata Gradonačelnika, i u odnosu na nju izvrši nivelacija plata direktora komunalnih preduzeća, te kada se prosjek plata u Administrativnoj službi Grada i komunalnim preduzećima dovede u sklad sa prosjekom plata u proizvodnom sektoru banjalučke privrede – gotovo je izvjesno da će doći do smanjenja cijene svih komunalnih usluga, pa i cijene grijanja građana Banjaluke.

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Problem nedovoljnog grijanja u pojedinim dijelovima grada, a nasuprot tome dijelovi grada u kojem je grijanje te snage da stanari otvaraju prozore. Toplana je možda i bez neophodnog projekta priključila niz mnogih zgrada kao i zgradu Vlade. Moguća rješenja: Ugradnja kalorimetra na osnovu kog bi se vršila naplata za grijanje; Korištenje jeftinijih energenata od mazuta; Izrada projekta i iskorištavanje termalnih voda koje se uz mali utrošak energenata zagriju na potrebnu temperature; Sagorijevanje gradskog otpada u svrhu zagrijavanja vode za gradsko grijanje, itd.

Izvršiti kontrolu dosadašnjeg poslovanja Toplane zbog osnovane sumnje za regularnost poslovanja iste i pokretanje krivične odgovornosti upravljačkog kadra.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Subvencionisanjem grijanja Grad se kreditno zadužuje, čiji otplatu vrše svi građani, dok je na Toplanu priključeno manje od jedne trećine građana. Nema dobrih kratkoročnih rješenja ali treba preći na jeftinije energente kao što je plin, biomasa i pelet.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini grada

Otvaranjem toplane na biomasu, uvođenjem obaveznih kalorimetara, istraživanjem područja podzemnih termalnih voda i iskorištavanjem temperature vode.

6. Na koji način planirate omogućiti građanima jeftiniji javni prevoz?

Grad Banja Luka ima najskuplji javni prevoz u regionu, a i istraživanje je pokazalo da su građani nezadovoljni cijenom javnog prevoza što direktno utiče na smanjenu upotrebu javnog prevoza, a indirektno na stvaranje gužvi u saobraćaju i zagađenje vazduha u gradu.

Milutin Pejić, kandidat Socijaldemokratske partije RS za gradonačelnika Banjaluke

Ne negirajući činjenicu da bi cijena javnog prevoza trebalo da bude niža, ne bih se lično mogao složiti sa konstatacijom, koja prati ovo pitanje, da ta cijena u postojećim uslovima direktno utiče na smanjenje obima upotrebe sredstava javnog prevoza i indirektno na stvaranje saobraćajnih gužvi i povećanje nivoa aero zagađenja Banja Luke. Nezavisno od zaključaka do kojih sam ja došao prije nekoliko godina provjeravajući mogućnost realizacije moje davnašnje ideje o besplatnom javnom prevozu u Banjoj Luci, smatram da prednja konstatacija ne može istrpiti neke logičke primjedbe, jer bi se, ukoliko bi se prihvatila kao potpuno tačna, moglo zaključiti da je danas prevoz putničkim automobilima jeftiniji od prevoza gradskim autobusom i da zbog toga građani ne koriste autobuse odnosno sredstva javnog prevoza.

Tri su moguća oblika uticaja na sniženje postojeće cijene javnog prevoza. Jedan je subvencionisanje cijene autobuske karte, koju bi Grad davao prevoznicima. To može imati smisla ukoliko će se ostvariti stvarni benefiti, tj. povećanje korišćenja te vrste javnog prevoza. Druga je povećanje konkurencije među prevoznicima, što podrazumijeva ustupanje te usluge ponuđačima putem javnog poziva (tendera) na kome bi moralo da učestvuje daleko veći broj ponuđača (a ne samo tri, koji se u takvim slučajevima dogovore o nivou cijene koju će ponuditi). Treća je, za mene najprihvatljivija, povećanje konkurencije među prevoznicima kroz uključivanje u obavljanje ovih usluga i sredstava javnog prevoza u vlasništvu Grada.

Međutim, ja ću se u ulozi Gradonačelnika, do momenta krajnje odgovornog izučavanja ovog problema, fokusirati na rješavanje nekih drugih pitanja koje smatram bitnim za povećanje obima korišćenja sredstava javnog prevoza i smanjenja saobraćajnih gužvi. Tu prvenstveno mislim na stroge inspeksijske kontrole tehničke ispravnosti gradskih autobusa; propisivanje veoma visokih standarda za održavanje njihove spoljne i (naročito) unutrašnje higijene; krajnje preciznog pridržavanja reda vožnje i daleko veći broj autobuskih stajališta (jer se građani veoma često žale upravo na ove elemente, čak daleko manje nego na cijenu prevoza). Ozbiljno ću se angažovati i na pitanju izgradnje biciklističkih staza, ali i na pitanju organizacije i uslova za obavljanje taksi-prevoza u Gradu. Pri ovome ne bih unaprijed isključio razne oblike javnog ili javno-privatnog partnerstva u organizaciji taksi-prevoza, jer sam se na licu mjesta uvjerio da su, primjera radi, jedan višemilionski Peking ili Šangaj problem saobraćajnih gužvi i nedostatka parking-prostora u velikoj mjeri riješili upravo masovnim i veoma jeftinim taksi-prevozom svojih građana.

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Nepromišljena ili dobro razrađena privatizacija „Autoprevoza“ Banja Luka kao i nagli skok cijene naftnih derivata uzrokovao je i skok cijena prevoza, međutim lokalna uprava je morala voditi računa kod izdavanja dozvola za rad javnim prevoznicima da izda javni konkurs i najpovoljnijem ponuđaču izda dozvolu za rad

Rješenje problema:

Pojeftinjenje javnog prevoza jedino je moguće konkurentnošću na tržištu tj. izdavanjem licence za rad najpovoljnijem javnom prevoznom preduzeću, a za to je neophodna neokorupirana lokalna uprava.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Planski saobraćaj uvesti unutar prstena između zapadnog i istočnog tranzita gdje se planira gradski tramvaj ili laki metro. To bi bio mnogo jeftiniji prevoz na struju. Takođe bi bilo manje zagađenja. Trenutno se može limitirati cijena karte i dati subvencije za studente, teško bolesne, penzionere, što za Grad nije veliki iznos.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini grada

Uvesti trolejbuse, smanjiti zagađenost i cijenu karte. Animirati građane da voze bicikle i povezati Grad biciklističkim stazama.

7. Na koji način planirate unaprijediti zaštitu kulturno-istorijskog nasljeđa na teritoriji Grada?

Milutin Pejić, kandidat za gradonačelnika Banjaluke ispred Socijaldemokratske partije RS

1. Spriječiću svaki pokušaj uništavanja bilo kog objekta kulturno-istorijskog nasljeđa i svaki pokušaj prikrivanja ili prekrajanja istorije Banjaluke.
2. Založiću se za stavljanje objekata kulturno-istorijskog nasljeđa u funkciju kulturnog razvoja i u funkciju turističke ponude Banjaluke.
3. Posebno ću se založiti za kvalitetnu restauraciju tvrđave „Kastel“ i cijelog kulturno-istorijskog kompleksa na ovom lokalitetu. Odlučno ću se suprostaviti svakom obliku „remodelacije“ tvrđave „Kastel“.

Iniciraću stručno razmatranje moje ideje da se u tvrđavu „Kastel“ smjeste određeni muzejski sadržaji, a eventualno preseli cjelokupni Muzej Republike Srpske, jer je to za njega „prirodni ambijent“. U tom slučaju, na ovom lokalitetu bi se zaista svim turistima pružila veoma sadržajna i kvalitetna turistička ponuda. Istovremeno, time bi se, vjerovatno, omogućilo preseljenje sadašnje Galerije savremene umjetnosti iz arhitektonski neprikladnog objekta stare željezničke stanice u prikladan odnosno moderan objekat Doma solidarnosti. Založiću se da se umjetničkoj zbirci ove Galerije priključi vrlo vrijedna zbirka umjetničkih slika, kojom raspolaže Administrativna služba Grada, a koja je sada sklonjena od očiju ljubitelja likovne umjetnosti i, čak i nedovoljno bezbjednosno zaštićena, propada u podrumima zgrade Gradske administracije. Možda bi se, u slučaju preseljenja Galerije savremene umjetnosti iz sadašnjeg objekta u objekat Doma solidarnosti, stvorili uslovi za adekvatnije rješenje nimalo malih prostornih i drugih problema Arhiva RS ili nekih drugih institucija sa kulturološko-istorijskim predznakom.

Aco Prelić, kandidat Stranke socijalne sigurnosti srpskih boraca za gradonačelnika Banjaluke

Problem zaštite kulturno-istorijskog nasljeđa Banjaluke se nalazi u nespremnosti lokalne uprave da se bar djelimično pozabavi problemom, jer vjerovatno „nisu sazreli uslovi,“ za kompletnu privatizaciju istih. Sramotno je sadašnje stanje Kastela koji ko zna šta i kojeg „spasioca i donatora,“ čeka, dok mnogi promašeni projekti „prolaze“ Kastel ostaje kao sekundarni problem Grada.

Rješenje za sve gore pomenute probleme je jedna, jedina politička opcija, a koja bi smogla snage za borbu protiv cjelokupne nepravde i korumpirane lokalne i državne uprave je Stranka Socijalne Sigurnosti Srpskih Boraca, jer je to koncentrat pozitivne misli i rodoljublja.

Nenad Stevandić, kandidat Srpske demokratske stranke za gradonačelnika Banjaluke

Prvo Kastel proglasiti istorijskim eko parkom i prići odmah njegovoj restauraciji kroz projekte IPA fondova da bi se gradski budžet poštedio.

Ovdje je grad limitiran nadležnošću republičkih institucija te treba da se napravi neka razumna konekcija i saradnja. Treba brojne stvari zaštititi za ubuduće kao park Mladen Stojanović, Šibove, Banj brdo, Trapiste, Kočićevu kuću, Gomionicu.

Bojim se da za ovaj posao treba promijeniti i republičku vlast ali kroz građanske akcije i podizanje svijesti može se rad trenutnih učiniti odgovornijim i transparentnijim.

Mario Lukajić, kandidat Socijalističke partije za odbornika u Skupštini Grada

Donošenjem dokumenta kulturne politike Grada u kom će biti definisana i unapređenje kulturno-istorijskog nasljeđa na teritoriji Grada.